

Skierbieszów, dnia 24 lutego 2012 r.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w
Zamościu

za pośrednictwem

Wójta Gminy Skierbieszów
ul. Rynek 1
22-420 Skierbieszów

Dotyczy:

Decyzji Wójta Gminy Skierbieszów z dnia 02.02.2012r. o środowiskowych uwarunkowaniach stwierdzającej brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia polegającego na badaniach wiertniczych dla głębokości powyżej 1000 m w obszarze koncesyjnym „Grabowiec” w woj. Lubelskim w ramach poszukiwania gazu łupkowego.

Odwołujący się: Anna Wawak, Żurawłów 4, 22-425 Grabowiec
Imię, nazwisko, adres

Organ: Wójt Gminy Skierbieszów, ul. Rynek 1, 22-420 Skierbieszów

ODWOŁANIE

od decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach z dnia 2 lutego 2012 r.

W imieniu własnym zaskarżam w całości decyzję Wójta Gminy Skierbieszów z dnia 2 lutego 2012 r. ogłoszoną przez publiczne zawiadomienie w dniu 10 lutego 2012 r. ustalającą środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia polegającego na: badaniach wiertniczych dla głębokości powyżej 1000 m w obszarze koncesyjnym „Grabowiec” w województwie lubelskim w ramach poszukiwania gazu łupkowego i stwierdzającą brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania wyżej wymienionego przedsięwzięcia na środowisko zarzucając jej naruszenie:

I.

- 1) art. 8 k.p.a. tj. zasady pogłębiania zaufania obywateli do organów państwa przez chaotyczny, skrótowy i nastawiony wyłącznie na potrzeby inwestora sposób przeprowadzenia postępowania z całkowitym pominięciem interesów mieszkańców;
- 2) art. 77 § 1 w zw. z art. 7 k.p.a. przez niezebranie i nierozpatrzenie w sposób wyczerpujący całego materiału dowodowego w sprawie;
- 3) art. 80 k.p.a. przez wyjście poza swobodną ocenę dowodów;
- 4) art. 107 § 3 k.p.a. przez nie wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom

odmówił wiarygodności i mocy dowodowej a więc przez brak jakiegokolwiek oceny materiału dowodowego;

- 5) art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. Nr 199, poz. 1227) – dalej jako u.i.ś przez nieprzeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko (dalej także jako OOS);
- 6) art. 63 ust. 3 u.i.ś. przez niewydanie postanowienia stwierdzającego brak potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko
- 7) art. 63 ust. 1 pkt. 2 lit. e u.i.ś. przez całkowity brak przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 (oceny habitatowej).
- 8) art. 108 k.p.a. przez bezpodstawne nadanie rygoru natychmiastowej wykonalności.

II.

Zarzucając powyższe wnoszę o:

- 1) uchylenie decyzji w całości i przekazanie sprawy organowi I instancji do ponownego rozpoznania;
- 2) wstrzymanie natychmiastowej wykonalności decyzji z uwagi na jej rażącą wadliwość i brak jakiegokolwiek uzasadnienia dla nadania rygoru natychmiastowej wykonalności.

UZASADNIENIE

Z zaskarżoną decyzją nie można się zgodzić. Po pierwsze nie do końca wiadomo czy w zamiarze organu rzeczywiście chodziło o decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach jak wynikałoby ze wskazania podstawy prawnej tj. art. 71 ust. 1 u.i.ś. czy też o postanowienie o braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko na podstawie art. 63 ust. 2 u.i.ś. jak sugerowałoby uzasadnienie rozstrzygnięcia. Ta rażąca wadliwość decyzji/postanowienia uniemożliwia w istocie merytoryczne ustosunkowanie się do niej, gdyż w odniesieniu do każdego z nich wymagania przewidziane przepisami prawa są odmienne.

Niezależnie od powyższego treść rozstrzygnięcia w ocenie Odwołującego nie zawiera oceny dokonanej przez organ I Instancji. Obowiązkiem organu jest ustosunkowanie się do twierdzeń inwestora w tym do treści karty informacyjnej i ocena jego znaczenia i wartości dowodowej, co wynika z powołanych wyżej przepisów i ogólnych zasad postępowania. Zgodnie z art. 77 i 80 k.p.a. organ I instancji zobowiązany jest zebrać i w sposób wyczerpujący oraz rozpatrzyć i ocenić cały zgromadzony prawidłowo w sprawie materiał dowodowy. Organ w sprawie ograniczył się w zasadzie do opisu samego postępowania i przedstawienia twierdzeń inwestora (zaczepniętych głównie z karty informacyjnej przedsięwzięcia). Nie dokonał natomiast w żadnej mierze oceny stanu faktycznego pod kątem przepisów prawa materialnego a przede wszystkim w kontekście najistotniejszego

dowodu w sprawie jakim jest karta informacyjna przedsięwzięcia. W zaskarżonym rozstrzygnięciu nie ma nawet oceny, którą można by uznać za lakoniczną. Oceny organu w zaskarżonym rozstrzygnięciu po prostu brak.

Organ I Instancji w żadnym zakresie nie przeprowadził też oceny oddziaływania na obszary Natura 2000, pomimo tego, że był to tego zobowiązany. Wręcz kuriozalnie brzmią stwierdzenia, że z uwagi na oddalenie wiertni o około 120 m od obszaru Natura 2000 „Dolina Wolicy” inwestycja nie będzie negatywnie oddziaływać na obszary chronione. Komentarza nie wymagają dywagacje jak to wiertnia o bliżej nieustalonej lokalizacji również nie będzie oddziaływać na obszary Natura 2000. Nasuwa się pytanie skąd organ I instancji bierze taką pewność, skoro nawet nie zna lokalizacji wiertni. Stopień zaufania i wiary w intencje i deklaracje inwestora jest w przypadku organu I instancji niczym nieograniczony.

Organ I Instancji bezpodstawnie stwierdził brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Pomimo tego, że uzasadnienie rozstrzygnięcia w całości jest oparte na twierdzeniach inwestora to jednak nawet ono pokazuje, iż działalności ta niesie szereg zagrożeń dla środowiska, w tym obszarów Natura 2000 oraz dla zdrowia ludzi zamieszkujących w bezpośrednim sąsiedztwie wiertni.

W ocenie Odwołującego się zagrożenia te dotyczą:

- a. przede wszystkim **ochrony gleb i wód na terenie i w okolicy wiertni** (zdjęcie 50-150 cm gruntu i usypanie wału ochronnego, zastosowanie geowłókniny, spoinowanie cementem płyt betonowych dla uniknięcia skażenia oraz wyłożenie folią PEHD pod zbiornikami paliwa i odpadami niebezpiecznymi). Dane te wskazują, że nie mamy do czynienia ze skomplikowaną technologią, która jest dopiero uruchamiana w Polsce, i będzie sprawdzana tu tak wysokich głębokościach wierceń po raz pierwszy do 3,8 km i do 5 km (dużo głębszych niż wiercenia dotychczas stosowane w USA i Kanadzie do 2,5 km głębokości). Przy technologii tej stosowane są bardzo niebezpieczne substancje. Dowodem na to są substancje wymienione w decyzji, które inwestor chce monitorować w glebie i wodzie jak metale ciężkie, cyjanki, benzen, toluen, ksylen, fenole, oleje mineralne, metan, węglowodory aromatyczne wielocykliczne, pestycydy chloroorganiczne. Odwołujący jest przekonany, że dla oceny działań inwestora oraz zabezpieczenia środowiska, gleb i wód i zdrowia mieszkańców winna być wykonana OOS.
- b) **zagrożenie dla dostaw wód pitnych obszarów sąsiadujących z wierceniami**
Zaopatrzenie w wodę do celów wierceń przy wiertni Grabowiec 6 przewidziana z dwóch studni z głębokości 77 m ujmujących kredowy poziom wodonośny, wiertni Grabowiec 7 przewiduje się w oparciu o własne ujęcie wody lub dowóz beczkowozami, analogicznie trzeciej wiertni, której miejsce nie jest jeszcze wskazane. Na obszarze

tym nie ma wodociągów. Mieszkańcy skazani są na pobór wód ze studni z tych samych kredowych poziomów wodonośnych. Wydaje się bardzo dziwne, że przyjęto tak symbolicznie opisane kwestie poboru wód, które konkurują z zasobami wód pitnych mieszkańców, bez głębszej analizy, która winna być przedmiotem przeprowadzenia OOS. Nie określono ilości potrzebnej wody na prace poszukiwawcze na 3 wiertniach. Z danych o technologii szczelinowanie Państwowego Instytutu Geologicznego wiadomo, że na jeden otwór, gdy już dojdzie do szczelinowania potrzeba przeciętnie 18 tys. m³ wody. Można się więc spodziewać, że również tu na etapie poszukiwania wielkich ilości wody będą musiały zostać przewiezione beczkowozami. To łączy się z dodatkowymi zagrożeniami dla środowiska i mieszkańców, które winny być przedmiotem analizy OOS.

- c) Inwestor wskazał kilka źródeł emisji **zanieczyszczeń do powietrza** (okresowych: min. związanych z instalowaniem obiektów i urządzeń niezbędnych do funkcjonowania wiertni, pracą ciężkiego sprzętu, ciągłych: związanych z pracą 4 agregatów prądotwórczych przy każdej wiertni po 1 MW mocy, silników urządzeń wiertniczych i pomp płuczkowych, pracą taboru samochodowego). Ten obszar Lubelszczyzny ma stosunkowo czyste środowisko i powietrze. Wiertnia Grabowiec 7 zlokalizowana będzie 120 m od Obszaru Natura 2000 „Dolina Wolicy” PLH 060058 i 280 m od zabudowań wsi Żurawlew. Oprócz tego istnieją podobne wpływy dwóch jeszcze wiertni, przy czym miejsce jednej nich jest jeszcze nie określone, a powinno być, gdyż inaczej nie ma możliwości określić wpływów skumulowanych przedsięwzięcia. Wiadomo, że przy tak licznych kumulujących się źródłach zanieczyszczeń i położonych na granicy obszaru Natura 2000 i wsi musi nastąpić pogorszenie stanu powietrza ze spalania ropy w agregatach i sprzęcie. Ze względu na niewątpliwy wpływ na zdrowie ludzi oraz obszar Natura 2000, to złożone oddziaływanie dowodzi, iż powinna być wykonana niezależna OOS całego przedsięwzięcia.
- d) organ uznał też, że opisane oddziaływania związane z **hałasem (klimat akustyczny)** przedsięwzięcia nie wymagają przeprowadzenia OOS. Wskazano liczne źródła hałasu: prowadzenie prac wiertniczych i innych operacji technicznych, ruch pojazdów ciężarowych oraz zaplanowano szereg działań wskazujących, że hałas będzie istotnym problemem środowiskowym takich jak: ograniczanie emisji u źródeł, jak np. zamknięcie jednostki napędu w kontenerze, otoczenie placu wiertni wałem 2-4 m, przeprowadzenie programu monitorowanie hałasu na obszarach w pobliżu wiertni. Inwestor wykonał też symulację hałasu przy spekulatywnym założeniu przyjazdu 15 pojazdów na dobę (13 w porze dnia i 2 w nocy). Po tej analizie stwierdzono, że: *„uzyskane wyniki wykazały, że na terenach chronionych akustycznie dotrzymane zostaną wartości dopuszczalne”*. Organ polega tu wyłącznie na stwierdzeniach Inwestora. Nie zlecając wykonania OOS- jako obiektywnej oceny należy więc, jak się wydaje, zdaniem organu, zaufać, że normy hałasu dotyczące terenów zabudowanych i chronionych (Natura 2000) będą spełnione.

Powyższe należy uznać za błąd, tym bardziej, że np. dojazd do wiertni Grabowiec 7 musi się odbywać po drodze publicznej, która jest położona na granicy obszaru Natura 2000.

e) **Wpływ na obszary chronione**

Wiertnia Grabowiec 7 zlokalizowana będzie 120 m na południe od Obszaru Natura 2000 „Dolina Wolicy” PLH 060058. Wiertnia znajduje się na pagórku, obszar Natura 2000 w dolinie. Naturalny spływ wód i ewentualnych zanieczyszczeń będzie miał znaczący wpływ na ten wrażliwy podmokły teren. Organ pisze w uzasadnieniu *„...planowana inwestycja ze względu na charakter oraz znaczne oddalenie od obszarów objętych ochroną nie spowoduje utraty lub fragmentacji siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków i roślin i zwierząt, dla których zostały wyznaczone obszary Natura 2000”*. Z pochopną oceną Organu nie można się zgodzić. Technologia szczelinowania, nawet na etapie wiercenia otworu pionowego, stosuje określone środki chemiczne uznawane za niebezpieczne. Dodatkowo pilotowe wiercenia na tak dużej głębokości do 5 km zawsze stanowią zwiększone ryzyko awarii. Według empirycznych danych amerykańskich awarie następują raz na 100 odwiertów, poważniejsze wypadki połączone ze skażeniem wód raz na 1000 odwiertów. Nie wynika, aby analizowano co robić na wypadek takiej awarii. Okoliczność ta powinna być przedmiotem niezależnej OOŚ i wskazań dla inwestora.

f) Dodatkowo ten obszar – zależny od poziomu wód - może być zagrożony wykorzystaniem wód powierzchniowych lub podziemnych na potrzeby wierceń i szczelinowania. Istnieje ryzyko zakłócenia stosunków wodnych na obszarze Natura 2000.

g) Jak wskazano wcześniej takie samo ryzyko negatywnego wpływu na gatunki chronione jest wielce prawdopodobne przy emisji hałasu i spalin do powietrza.

Wszystkie powyższe elementy winny być przeanalizowane w OOŚ a w jej ramach oceny habitatowej i stanowić zabezpieczenie dla Europejskich obszarów Natura 2000 a także zabezpieczenie poprawnego działania przedsięwzięcia.

Kategoryczny sprzeciw budzi także nadanie rozstrzygnięciu rygoru natychmiastowej wykonalności w świetle braku jakiegokolwiek uzasadnienia. Organ I instancji ponownie w całości i bez jakiegokolwiek refleksji czy tym bardziej oceny podzielił wnioski i twierdzenia inwestora. Jedynym argumentem są straty finansowe inwestora. Można zapytać czy straty w środowisku, w tym w obszarach Natura 2000 a także zagrożenie zdrowia mieszkańców nie stanowi argumentu dla organu? Interes strony, o którym mowa w art. 108 k.p.a. ma być wyjątkowo ważny, co zupełnie nie zostało wykazane. Co więcej wyjątkowo ważny interes strony nie tylko nie został wykazany, lecz nie został też przez organ oceniony. Jak przyjmuje się w doktrynie ocena rangi interesu należy zarówno do strony, która uznaje go za wyjątkowo

ważny dla niej (ocena subiektywna), jak i do organu administracyjnego, który poddaje ją weryfikacji, mając na uwadze interesy innych stron oraz konsekwencje materialne i niematerialne natychmiastowego wykonania decyzji. Ponadto w wypadku zagrożenia interesów innych stron organ może żądać zabezpieczenia, czego w niniejszej sprawie również nie uczyniono. Wykonanie decyzji nieostatecznej ma charakter wyjątkowy, dlatego też przesłanki nadania decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności nie mogą być interpretowane rozszerzająco, a muszą być poddawane wykładni ścieśniającej, na co wskazuje się w wyroku NSA z 24.5.1983 r., I SA 20/83 (ONSA 1983, Nr 1, poz. 36). W rozstrzygnięciu zdumiewa nierówne traktowanie stron. W pełni uprzywilejowany jest inwestor natomiast interesy pozostałych stron tj. mieszkańców okolicznych terenów w ogóle nie są przez organ brane pod uwagę. Zaskarżone rozstrzygnięcie pozbawia ludność miejscową, fachowców a także szerszą opinię publiczną możliwości oceny, zapoznania się oraz wpłynięcia na sposób realizacji przedsięwzięcia. Wobec powyższego wstrzymanie natychmiastowej wykonalności rozstrzygnięcia jest uzasadnione.

Mając na względzie powyższe wnoszę jak na wstępie.

Anna Elowska

(podpis)

Otrzymują:

1. Adresat
2. a/a.